

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

**Raport końcowy z realizacji
„Kujawsko-Pomorskiego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2014-2022”**

Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
Toruń, marzec 2023

Spis treści

Spis treści	1
Wstęp.....	2
CEL 1: Poprawa funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym poprzez tworzenie społecznej sieci jej wsparcia	5
CEL 2: Zwiększenie dostępności usług dla rodzin ze szczególnymi potrzebami.....	9
CEL 3: Wzmocnienie rodzicielstwa i poprawa funkcjonowania pieczy zastępczej	13
Nakłady finansowe poniesione na realizację programu.....	24
Podsumowanie.....	28

Cel szczegółowy	Wskaźnik	Wartość bazowa	Zakładana wartość docelowa do 2020 roku	Wartość osiągnięta na 31.12.2020 rok	Stopień osiągnięcia
Poprawa funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym poprzez tworzenie społecznej sieci wsparcia	Liczba przeprowadzonych szkoleń i warsztatów dla osób pracujących z rodzinami i dziećmi	6 szkoleń/warsztatów	21 szkoleń/warsztatów	100 szkoleń/warsztatów	476,19%
	Liczba uczestników szkoleń i warsztatów dla osób pracujących z rodzinami i dziećmi	340 uczestników	1500 uczestników	2432 uczestników	162,13%
	Liczba przeprowadzonych akcji społecznych na rzecz promowania wartości rodziny i dziecka	3 akcje społeczne	24 akcji społecznych	20 akcji społecznych	83,3%
	Liczba Regionalnego Centrum dla Rodzin	0	1 jednostka regionalna	0	0%
	Liczba Lokalnych Centrów dla Rodzin	0	23 jednostek lokalnych	23 jednostek lokalnych	100%
	Liczba raportów z badań i analiz przeprowadzonych przez Regionalne Centrum dla Rodzin	0	6 raportów	0	0%
	Liczba beneficjentów ostatecznych działań konkursowych	Wartość wskaźnika była niemożliwa do określenia na etapie	Wartość wskaźnika nie została określona	-	-

	Liczba kampanii promujących adopcje zrealizowanych przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Adopcyjne	0		4 kampanie promujące adopcje	41 kampanii promujących adopcje	-
	Liczba utworzonych Interwencyjnych Ośrodków Preadopcyjnych	0		1 Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny	0	0
	Liczba utworzonych Regionalnych Placówek Opiekuńczo-Terapeutycznych	0		1 Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna	0	0

CEL 1: Poprawa funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym poprzez tworzenie społecznej sieci jej wsparcia.

Działania zaplanowane dla realizacji tego celu to:

1. Utworzenie Regionalnego Centrum Wspierania Rodziny (docelowo Regionalne Centrum Wspierania Rodziny będzie wspierać tworzenie sieci Lokalnych Centrów dla Rodzin w województwie kujawsko-pomorskim)
2. Wszechstronna promocja rodziny
3. Wspieranie rodzin w pełnieniu opieki nad osobami niesamodzielnymi realizowana przez inne podmioty w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Tabela nr 1

Lp.	Wskaźnik	Wartości planowane	Wartości osiągnięte do 2020 r.		Wartości osiągnięte w latach 2021-2022	Wartości osiągnięte/zagregowane za lata 2014-2022	
			liczba	stopień osiągnięcia		liczba	stopień osiągnięcia
1.	Liczba przeprowadzonych szkoleń i	21	100	476,19%	26	126	600,00 %

wspierającą działania Lokalnych Centrów dla Rodzin. Zgodnie z Planem działań na 2015 rok przeprowadzono analizę potrzeb i możliwości w zakresie utworzenia Regionalnego Centrum Wspierania Rodziny przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu. Z analizy wynikało iż nie ma możliwości pozyskania środków finansowych na utworzenie Regionalnego Centrum Wspierania Rodziny w ramach aktualnego okresu programowania RPO.

Jednakże Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, w ramach RPO WKP 2014-2020, przygotował projekt partnerski, wspólnie z 23 samorządami powiatowymi i miejskimi województwa kujawsko-pomorskiego, pn. „Rodzina w Centrum”. Założeniem projektu był rozwój i poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, w szczególności: szeroki dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin naturalnych i zastępczych, tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, profesjonalne przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadry rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2016 r. rozpoczął się pierwszy etap wdrażania projektu partnerskiego „Rodzina w Centrum”. W imieniu Samorządu Województwa liderem przedsięwzięcia został Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, który realizuje projekt wraz z 23 samorządami powiatowymi i miejskimi, tj. 19 powiatowymi centrami pomocy rodzinie oraz 4 ośrodkami pomocy społecznej województwa kujawsko-pomorskiego” w ramach Osi Priorytetowej 9 Solidarne społeczeństwo, Działania 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałania 9.3.2 Rozwój usług społecznych w ramach części RPO WKP 2014-2020 współfinansowanej z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt jest nadal realizowany.

Realizacja powyższego Projektu i zaplanowanych w jego ramach działań, w swej warstwie merytorycznej odpowiada zakresowi planowanych zadań Regionalnego Centrum Wspierania Rodziny.

Drugim działaniem wynikającym z Programu jest wszechstronna promocja rodziny, poprzez kampanie, seminaria, konferencje, szkolenia itp. przybliżające założone i już realizowane cele polityki prorodzinnej. Działania te służą rozwojowi i wzmacnianiu potencjału oraz kompetencji rodziny, społeczności lokalnej oraz prezentacji dobrych praktyk prorodzinnych w regionie. Promocja pozytywnego wizerunku rodziny poprzez wspieranie i organizację działań na rzecz edukacji środowiska lokalnego, podnosi społeczną świadomość roli rodziny. Działania na rzecz rodzin podejmowane przez Departament Spraw Społecznych i Zdrowia w latach 2014-2022 realizowane były poprzez: doskonalenie kadr, akcje społeczne czy zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym działającym w środowiskach lokalnych w ramach otwartych konkursów ofert.

Doskonalenie kadr pomocy społecznej województwa kujawsko-pomorskiego rozumiane jako stwarzanie warunków do profesjonalnego rozwoju i wyposażenia tej grupy zawodowej w instrumenty, pozwalające poprawę skuteczności rozwiązywania problemów społecznych, jest ważnym elementem Programu. Podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych, było

kształtowanie osobowości dziecka i młodzieży, pomoc w wyrównywaniu braków w ich życiu (sferze psychicznej), warunkach życia oraz na tworzeniu optymalnych warunków rozwoju. Organizacje wspierają zawodowe służby socjalne w niesieniu pomocy rodzinom poprzez: wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, świadczenie usług opiekuńczych. To działania na rzecz rozbudzania postaw prospołecznych, aktywizacji społecznej, począwszy od inspirowania o dbałość o najbliższe otoczenie po dostrzeganie potrzeb ogólnych np.: niesienie pomocy ludziom chorym, samotnym i niepełnosprawnym. Intencją samorządu województwa przy realizacji powyższych konkursów jest wykorzystanie pomysłów, doświadczeń i potencjału organizacji pozarządowych, którym zależy na dobru rodziny i krzewieniu wartości stanowiących o sile rodziny.

CEL 2: Zwiększenie dostępności usług dla rodzin ze szczególnymi potrzebami

Działania zaplanowane dla realizacji tego celu to:

1. Opracowanie i wdrożenie Kujawsko-Pomorskiej Karty Dużej Rodziny,
2. Zainicjowanie prac na rzecz wprowadzenia Kujawsko-Pomorskiego Bonu Wsparcia Rodziny poprzez projekty pilotażowe.

Tabela nr 2

Lp.	Wskaźnik	Wartości planowane	Wartości osiągnięte do 2020 r.	Wartości osiągnięte w latach 2021-2022	Razem lata 2014-2022
1.	Liczba rodzin korzystających z Kujawsko-Pomorskiej karty Dużej Rodziny w województwie kujawsko-pomorskim	9 000	Brak danych	Brak danych	-
2.	Liczba podmiotów komercyjnych udzielających ulg i zniżek w ramach K-P KDR	10	Brak danych	Brak danych	-

Realizując zapisy Programu opracowany i wdrożony został Kujawsko-Pomorski komponent Karty Dużej Rodziny. Zasady i ramy jego działania określone zostały uchwałą Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 44/1459/14 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie zwiększenia dostępności usług dla rodzin z województwa kujawsko-pomorskiego objętych rządowym programem dla rodzin wielodzietnych. Dokument ten zakładał, że

5. Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu

- 25% zniżki w opłatach za zajęcia plastyczne

6. Galeria Sztuki WOZOWNIA

- bezpłatny wstęp do Galerii

7. Teatr im. W Horzycy w Toruniu

- bilety na wszystkie spektakle w cenie 10 zł/osoba

8. Ośrodek Chopinowski w Szafarni

- obowiązuje bilet rodzinny na wstęp do Ośrodka Chopinowskiego
- bezpłatny udział dzieci do lat 16 w koncertach

9. Filharmonia Pomorska

- w Bydgoszczy; 50% zniżki na zakup biletów ulgowych i normalnych na koncerty symfoniczne, kameralne i edukacyjne organizowane przez Filharmonię Pomorską oraz koncerty rodzinne: „Akademia WioliMisia”, „Od brzuszka do uszka maluszka”, „Muzyczne Bajkoranki”
- bezpłatny wstęp dla rodziców i dzieci na audycje szkolne

10. Opera Nova w Bydgoszczy

- 50 biletów na każdy wtorkowy spektakl wystawiany przez Operę Nowa w cenie 20 zł /osobę (*oferta nie obejmuje Bydgoskiego Festiwalu Operowego oraz Koncertów Sylwestrowo-Noworocznych*)

11. Kujawsko – Pomorski Transport Samochodowy SA

- 15% zniżki na bilety jednorazowe, kursy zwykłe i przyspieszone

12. Przewozy Regionalne sp. z o.o. Oddział Kujawsko-Pomorski

- spółka uczestniczy w Ogólnopolskiej KDR **zniżka w zakupie REGIOkarty** obniżka ceny biletu jednorazowego po zakupie REGIOkarty – 30%, biletu miesięcznego 15%

13. Grota Solna Yodo - Lidia Koszykowska

- 20% 25% rabatu na seanse w grocie solnej
- 20% rabatu na lampy solne rzeźbione
- 10% rabatu na kosmetyki z naturalnych minerałów

Równoległe z inicjatywą samorządową prowadzone były prace rządowe nad wprowadzeniem ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, które ostatecznie znalazły swój wyraz w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Dostrzegając zbieżność obu propozycji Zarząd Województwa podjął decyzję o otwarciu oferty zniżek, oferowanych przez kujawsko-pomorskie samorządowe jednostki organizacyjne i podmioty prawne, dla których Samorząd Województwa jest organem właścicielskim, dla rodzin z obszaru całego kraju w ramach ogólnopolskiej KDR. W dniu 2 lipca 2015 r. na zaproszenie Pana Piotra Całbeckiego, Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Pan Władysław Kosiniak-Kamysz, Minister Pracy i Polityki Społecznej, razem z Panem Marszałkiem uroczyście podpisali umowę o włączeniu oferty podmiotów samorządowych województwa kujawsko-pomorskiego do ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

- osoby powracające na rynek pracy po urlopach macierzyńskich/rodzicielskich/wychowawczych
- opiekunowie dzienni/kandydaci na dziennych opiekunów/nianie

W ramach konkursu 42 Wnioskodawców zostało wyłonionych do dofinansowania. Zawarto 15 umów na realizację wsparcia w formie voucherów. Maksymalny koszt opieki nad dzieckiem w żłobku lub przez nianię finansowany w ramach projektu wynosi do 800zł na dziecko miesięczne. A w przypadku opieki nad dzieckiem w klubie dziecięcym lub przez opiekuna dziennego do 600zł na dziecko miesięcznie.

W konkursie **RPKP.08.04.01-IZ.00-04-096/17 Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze** łączna ilość voucherów wynosiła 1348. Łączna kwota środków przeznaczona na realizację voucherów wynosiła 12 950 410,00 zł.

CEL 3: Wzmocnienie rodzicielstwa i poprawa funkcjonowania pieczy zastępczej

Dla realizacji zdefiniowanego powyżej celu zaplanowano trzy działania:

1. Wspieranie rodzin zastępczych (prowadzenie procedur adopcyjnych, poradnictwo, szkolenia) i optymalizacja procedur adopcyjnych,
2. Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych w zakresie pieczy zastępczej,
3. Rozwój infrastruktury instytucjonalnych form pieczy zastępczej realizowanych poprzez utworzenie Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego oraz Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej.

Tabela nr 3

Lp.	Wskaźnik	Wartości planowane	Wartości osiągnięte do 2020 r.		Wartości osiągnięte w latach 2021-2022	Wartości osiągnięte/zagregowane za lata 2014-2022	
			liczba	stopień osiągnięcia		liczba	stopień osiągnięcia
1.	Liczba nowopowstałych rodzin adopcyjnych	1320	1066	80,75%	186	1252	94,84 %
2.	Liczba dzieci przysposobionych do adopcji	1800	1202	66,77%	206	1408	78,22 %
3.	Liczba kampanii promujących adopcje zrealizowanych przez Kujawsko-Pomorskie	4	41	1 025%	20	61	1 525%

Realizacja procedur związanych z przebiegiem procesu adopcyjnego należy do wyłącznej kompetencji ośrodków adopcyjnych. Ich zadania, określone w ustawie o wspieraniu rodziny, obejmują, w szczególności, kwalifikację dzieci zgłoszonych do przysposobienia, poszukiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny adopcyjnej właściwej ze względu na potrzeby dziecka i ich przygotowanie, a także współpracę z podmiotami właściwymi w zakresie wspierania rodziny w celu m.in. pozyskiwania informacji o dzieciach kwalifikujących się do przysposobienia.⁵

Spadająca liczba przysposobień to efekt większego wsparcia kierowanego do rodzin biologicznych, w tym Programu „Rodzina 500+”, który wszedł w życie 1 kwietnia 2016 roku i przyczynił się do znacznej poprawy sytuacji materialnej rodzin. W ostatnich latach szczególnie nacisk kładziony jest także na wzmacnianie i wspieranie rodzin biologicznych, na pracę z rodziną biologiczną, do której dziecko mogłoby wrócić (aby odebranie praw rodzicom było ostatecznością). Dodatkowym problemem jest mała liczba dzieci o uregulowanej sytuacji prawnej (zbyt długi okres przebywania dzieci z nieuregulowaną sytuacją prawną w domach dziecka i rodzinach zastępczych).

Z art. 156 ust. 1 pkt 1a ustawy o wspieraniu rodziny wynika obowiązek poszukiwania przez ośrodki adopcyjne kandydatów do przysposobienia dziecka. Wszystkie ośrodki adopcyjne podejmowały działania propagujące adopcję, których celem było pozyskiwanie kandydatów na rodziców adopcyjnych. Polegały one m.in. na: zamieszczaniu na stronach internetowych ośrodków informacji o tematyce adopcyjnej, kolportażu książek, ulotek, plakatów, biuletynów, udziale pracowników ośrodków w audycjach radiowych, telewizyjnych, reportażach, wypowiedziach w artykułach prasowych, organizowaniu spotkań rodzin adopcyjnych.

Rozwój infrastruktury instytucjonalnych form pieczy zastępczej realizowanych poprzez utworzenie Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego oraz Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej.

W latach 2012 – 2018 Departament Spraw Społecznych, Wdrażania EFS i Zdrowia zwracał się do samorządów lokalnych w województwie w kwestii zbadania możliwości nawiązania współpracy dla utworzenia i prowadzenia tego typu placówek na bazie lokalowych zasobów gminy, poprzez zawarcie przez nią porozumienia z samorządem wojewódzkim na powierzenie jej realizacji tego zadania.

Zgodnie z wolą Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego zweryfikowano w oparciu o dane będące w dyspozycji Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie potrzeby w zakresie ilości dzieci do objęcia opieką IOP i RPO-T w l. 2007 – 2011 w województwie kujawsko – pomorskim.

⁵ Art. 156 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej

18.	p. świecki	2 (2)	1 (1)	0 (0)	1 (1)	2 (2)
19.	p. toruński	0	0	0	0	0
20.	p. tucholski	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (1)	0 (0)
21.	p. wąbrzeski	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
22.	p. włocławski	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (1)	0 (0)
23.	p. żniński	0	0	0	0	0
Razem		54 (30)	36 (19)	34 (16)	39 (23)	32 (24)

Tabela nr 5⁷

Potrzeby w zakresie Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej

Lp.	Powiaty	Liczba dzieci w powiatach w latach				
		2007	2008	2009	2010	2011
1.	Bydgoszcz	33 (-)	29 (-)	17 (-)	18 (-)	22 (-)
2.	Grudziądz	1	4	2	2	3
3.	Toruń	-	-	-	-	-
4.	Włocławek	20 (20)	11 (11)	8 (8)	13 (13)	17 (17)
5.	p. aleksandrowski	13 (13)	15 (15)	11 (11)	17 (17)	15 (15)
6.	p. brodnicki	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (1)
7.	p. bydgoski	4 (-)	4 (-)	4 (-)	4 (-)	5 (-)
8.	p. chełmiński	0 (-)	1 (-)	4 (-)	1 (-)	1 (-)
9.	p. golubsko-dobrzyński	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
10.	p. grudziądzki	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
11.	p. inowrocławski	7 (-)	5 (-)	5 (-)	17 (-)	19 (-)

⁷ Jw.

preadopcyjnego, które wspólnie z instytucjonalną pieczęią zastępczą działającą w powiatach, stworzyłyby skuteczny system pomocy dzieciom. W 2016 roku Wydział Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy podjął działania mające na celu ustalenie potrzeb w zakresie utworzenia regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej w naszym regionie. Wnioski sformułowane na podstawie odpowiedzi udzielonych przez 43 placówki opiekuńczo-wychowawcze (tj. 61% ogółu), zostały przekazane do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu w maju.

Tabela nr 6⁸

Liczba placówek, które udzieliły odpowiedzi	Regulaminowa liczba wychowanków	Liczba wychowanków wg stanu na dzień 1 kwietnia 2016 r.	Liczba wychowanków kwalifikujących się do R P O-T	w tym (z kolumny 4)		w tym (z kolumny 4)		uwagi
				dziewczynki	chłopcy	dzieci do 10 r.ż.	dzieci powyżej 10 r.ż.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
43	849	843	117	52	65	57	60	dane ustalone na podstawie udzielonych odpowiedzi
71	1270	-	-	-	-	-	-	dane ogólne z województwa kujawsko-pomorskiego

Z danych przedstawionych przez Wydział Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy wynika, że około 14% wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych wymaga ze względu na stan zdrowia specjalistycznej opieki i rehabilitacji. Na potrzeby w tym zakresie wskazują również ustalenia z kontroli placówek opiekuńczo-wychowawczych. Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy w powyższym piśmie zawarł tezę o zasadności utworzenia regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej w województwie kujawsko-pomorskim.

W 2016 roku przystąpiono do rozmów z Gminą Miasta Włocławek na temat współpracy w zakresie powołania do życia Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego. Pismem z dnia 17 lutego (ERS.ZSS.8120.4.13.2016) Prezydent Miasta Włocławka dr Marek Wojtkowski poparł inicjatywę samorządu województwa kujawsko-pomorskiego w kierunku powołania

⁸ Dane opracowane przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy

opieki instytucjonalnej do usług świadczonych na poziomie społeczności lokalnej. W ośrodku takim mieszkają bowiem noworodki i małe dzieci w wieku do ukończenia 1 roku życia, które w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej, gdyż wymagają specjalistycznej opieki. Ośrodki te stanowią pewnego rodzaju „domy grupowe”, mieszkania dla dzieci wraz ze specjalistycznym personelem, zapewniającym środowisko zbliżone do rodzinnego, co zapobiega przedłużającym się pobytom dzieci w szpitalach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Jest to rozwiązanie tymczasowe, gdyż docelowo prowadzone są działania zmierzające do integracji dziecka z rodziną naturalną lub zapewnienia opieki w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

Komisja Europejska, pomimo takiej argumentacji, w trakcie negocjacji projektowanych zmian RPO WK-P, nie wyraziła zgody na tego rodzaju wsparcie. Swoje stanowisko uzasadniła tym, że jednym z priorytetów w perspektywie finansowej 2014-2020 jest deinstytucjonalizacja usług, czyli stopniowe ograniczanie usług w ramach opieki instytucjonalnej nad dziećmi, osobami z niepełnosprawnościami, osobami mającymi problemy ze zdrowiem psychicznym i osobami starszymi na rzecz opieki świadczonej w społeczności lokalnej. W tym kontekście, w ocenie Komisji Europejskiej, interwencyjne ośrodki preadopcyjne stanowią instytucjonalną formę opieki. W związku z powyższym Instytucja Zarządzająca RPO została zobowiązana do rezygnacji z proponowanej uprzednio zmiany. Aktualny projekt RPO WK-P, który wkrótce zostanie zatwierdzony przez Komisję Europejską nie dopuszcza zatem możliwości dofinansowania dla tworzenia interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych. Innymi słowy, po renegecjach RPO WK-P, wobec wyraźnego sprzeciwu Komisji Europejskiej, wsparcie interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych ze środków RPO WK-P nie będzie możliwe.

W 2018 w celu dokonano ponownej analizy zasadności utworzenia na terenie województwa przedmiotowych placówek, Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia zwrócił się z prośbą o przekazanie informacji do wszystkich sądów rejonowych w województwie kujawsko-pomorskim – na temat liczby wydanych postanowień o umieszczeniu dziecka w w/w placówkach w latach 2015 – 2017 (pismo nr SE-I-R.9161.3.2018 z dnia 29.06.2018 rok).

Na podstawie zgromadzonych informacji z regionu wynika, iż sądy rejonowe nie wydawały wielu orzeczeń o umieszczeniu dziecka w interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych ani w regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych (pojedyncze postanowienia).

Brak postanowień o umieszczeniu dzieci w tych placówkach wynika raczej z bardzo małej liczby tego typu placówek w naszym województwie, jak i na terenie całej Polski, co przekłada się na problem z ich dostępnością.

15.	Sąd Rejonowy w Toruniu	0	0
16.	Sąd Rejonowy w Tucholi	0	1 ¹¹
17.	Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie	0	0
18.	Sąd Rejonowy we Włocławku	75 ¹²	
19.	Sąd Rejonowy w Żninie	4	0

W związku z brakiem tego typu placówek, dzieci wymagające specjalistycznej pomocy, opieki medycznej i ciągłej rehabilitacji trafiają do rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych. Niejednokrotnie trafiają do placówek nieprzygotowanych do udzielenia im odpowiedniej pomocy, często pozostających z dala od specjalistów.

W 2021 roku Departament Spraw Społecznych ponownie zwrócił się pismem do starostów i prezydentów miast województwa kujawsko-pomorskiego, zawierającego prośbę o analizę potrzeb powiatów/miasta pod kątem umieszczenia dzieci w RPO-T orz w IOP w latach 2016-2020.

Na podstawie zebranego materiału, należy stwierdzić iż istnieje potrzeba utworzenia na terenie województwa kujawsko-pomorskiego Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego oraz Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej. Rodziny zastępcze niechętnie wyrażają zgodę na przyjęcie chorych dzieci, gdyż nie czują się na siłach by zapewnić im właściwą opiekę. Z uwagi na coraz większą liczbę dzieci z różnymi wadami rozwojowymi oraz niską liczbą chętnych kandydatów na rodziny zastępcze, utworzenie takich placówek jest koniecznością. Ogrom problemów, z którymi spotykają się opiekunowie dzieci ze szczególnymi potrzebami często przerasta ich możliwości. Umieszczenie dziecka mocno obciążonego zdrowotnie w rodzinie zastępczej zawodowej często wiąże się z ryzykiem, że „ucierpi” opieka nad pozostałymi małoletnimi przebywającymi w pieczy. Opiekun obciążony jest wyjazdami, do niekiedy odległych miast, po specjalistyczną pomoc, diagnozę, dziecko chore bardziej absorbuje opiekunów. W przypadku spokrewnionych rodzin zastępczych można spotkać się z dodatkowym problemem, jakim jest wiek opiekunów, ich wydolność fizyczna jak i często ograniczona mobilność, która jest niezbędna do uzyskania wsparcia dla podopiecznego. Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki, rehabilitacji, całodobowa opieka nad małoletnimi z problemami zdrowotnymi są czynnikami „wypalającymi” rodziny.

Dzięki utworzeniu w/w placówek w regionie dzieci będą miały zapewnioną profesjonalną, wielospecjalistyczną pomoc medyczną i odpowiednią, systematyczną rehabilitację, pozwoliło by to na umieszczanie dzieci w pobliżu ich miejsca zamieszkania, zwiększy szanse dziecka na utrzymanie relacji i kontaktów z rodziną pochodzenia. Placówki te wzbogacą ofertę wsparcia i pomocy najbardziej potrzebującym mieszkańcom naszego regionu.

¹¹ Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy

¹² Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Tabela nr 8: Wydatki na realizację Programu w poszczególnych latach w podziale na zaplanowane działania (w zł)

Lp.	Działanie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Łącznie w latach 2014-2022
Cel 1. Poprawa funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym poprzez tworzenie społecznej sieci wsparcia											
1.	Utworzenie Regionalnego Centrum Wspierania Rodziny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Wszelchstronna promocja rodziny	62 450,93	136 451,03	71 767,99	93 237,49	92 218,42	146 310,06	61 213,79	131 066,46	157 401,44	952 117,61
3.	Wspieranie rodzin w pełnieniu opieki nad osobami niesamodzielnymi realizowana przez inne podmioty w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	1 084 236,35	1 063 057,71	1 024 150,13	1 032 309,46	1 016 583,05	1 038 320,30	842 098, 83	1 003 827,55	1 008 434,89	9 113 018,27

Cel 3. Wzmocnienie rodzicielstwa i poprawa funkcjonowania pieczy zastępczej

1.	Wspieranie rodzin zastępczych i optymalizacja procedur adopcyjnych	2 571 645,19	2 899 160,93	2 431 940,00	2 642 223,65	2 679 673, 83	2 727 625,80	3 071 123,56	3 345 925,94	3 534 050,98	25 903 369,88
2.	Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych w zakresie pieczy zastępczej										
3.	Rozwój infrastruktury instytucjonalnych form pieczy zastępczej realizowanych poprzez utworzenie Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego oraz Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00